

Begrepslæring til Flerkulturell Friluftsfest 2025

Begrepslæring:

Flerkulturell Friluftsfest 2025 er et arrangement hvor natur, friluftsliv og miljø er sentrale temaer. I dette læringsheftet finner dere vanlige begreper knyttet opp mot disse temaene, samt forslag til undervisningsmetoder for begrepslæring. Vi oppfordrer alle til å jobbe med dette i forkant av Flerkulturell Friluftsfest. Det vil gi elevene en bedre forståelse av arrangementets innhold slik at de aktivt kan oppsøke mer kunnskap eller erfaring rundt temaer de opplever som interessante.

Viktige begreper friluftsliv, natur og miljø:

Begreper	Forklaring
Friluftsliv	Opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelse.
Ferskvann	Vann med lite salt (det smaker ikke salt). Ferskvann kommer via nedbør (regn, snø) fra vanndamp i lufta og samles i isbreer, grunnvann, innsjøer, dammer, bekker og elver. Steder du finner ferskvann: vannet vi drikker i springen, Sognsvann, Øyeren
Saltvann	Havet er saltvann. Det har et høyere saltinnhold enn ferskvann (96,5% vann og 3,5% salt). Steder du finner saltvann: Oslofjorden, Atlanterhavet, Stillehavet
Høsting	Plukking og sanking av spiselige vekster fra naturen. For eksempel: å plukke sopp, å plukke bær
Kildesortering	Å sortere avfall i ulike kategorier. Det vanligste å kildesortere er: - plastemballasje - matavfall - papp og papir - restavfall - glass og metall - pant
Sporløs ferdsel	Man rydder opp etter seg i naturen. Det skal være like fint eller finere når man forlater stedet som da man kom.
Orientering	En idrett hvor man skal ta seg raskest mulig gjennom en løype ved hjelp av kart, kompass og naturobservasjoner.

Begrepslæring til Flerkulturell Friluftsfest 2025

Klatring	En idrett der man bruker hele kroppen for å bevege seg oppover i bratt terreng, gjerne med tau og sele. Det kan gjøres utendørs på fjellvegger eller innendørs i klatrehaller.
Kano	En liten, smal og åpen båt som man kan sitte en til tre personer i. Man kommer seg fremover ved å padle med padleårer.
Jakt	Jakt er å drepe dyr for å bruke kjøttet til mat og andre deler av dyret til klær.
Fiske	Man bruker ofte fiskestang eller garn for å fange fisk. På fiskestanga trenger man en sluk eller krok med agn (f.eks. mark), mens garnet er nok i seg selv. Det er regler for hvem som kan fiske hvor. I ferskvann må alle over 16 år ha fiskekort. I sjøen kan alle fiske gratis.
Sti	En sti er et smalt, oppgått tråkk i terrenget. Den består som regel av jord, røtter og steiner.
Tursti	En smal vei for de som beveger seg til fots eller sykkel. Den er ofte ryddet, merket og forbedret ved å lede bort vann og bygget klopper og bruer.

Lek med begreper:

Begrepsvenner

Lag en begrepsliste over begrepene dere skal lære, med forklaringer til. Begrepet skrives på en lapp for seg selv, og forklaringen på en annen lapp. Del ut en lapp til hver elev. La elevene gå rundt i klasserommet for å finne sin "venn"; den eleven med en lapp som passer til ens egen. Etter hvert som de finner begrepsvennen sin, går de til læreren som sjekker om det er riktig, før de setter seg i en ring, begrepsvennene sitter sammen. Avslutt aktiviteten med en felles oppsummering der alle leser opp det som står på kortene.

Tips: ta med flere eller færre begreper enn vi har listet opp, for å variere nivået.

Hvis dere ikke har nok begrep og forklaringer til alle elevene, kan begrepene og forklaringene skrives flere ganger.

Hvilket ord tenker jeg på/Alias

Lag en felles begrepsliste på tavla (bruk gjerne begrepene vi har listet over, tilføy flere begrep eller lag egen begrepsliste). Elevene kan gjerne skrive begrepene i egen bok også.

Jobb med læringspartner: Hvilket ord tenker jeg på?

Begrepslæring til Flerkulturell Friluftsfest 2025

Den ene starter med å velge et ord fra begrepslista, som personen skal forklare, uten å si ordet; den andre gjetter. Deretter bytter de.

Felles:

Etter at elevene har jobbet med læringspartner, velger læreren en elev som får komme frem, velge et ord fra begrepslista på tavla og forklare ordet for resten av klassen. Den som først gjetter hvilket begrep eleven sikter til, får komme frem og forklare neste ord.

Det kan bli ekstra stort engasjement dersom en elev får i oppgave å ta tiden.

Tips: sett en gitt tid på å forklare begrepet, f.eks. 30sek – 1min.

Andre lignende måter å bruke begrepslister på kan f.eks. være:

- La elevene forklare begrepene til hverandre.
- Lag en begrepsliste uten ordforklaringer. Elevene finner ordenes betydning sammen med læringspartner.
- Lag en liste med ordforklaringer. Elevene skal finne ut hvilke ord som blir forklart.

Bingo

Skriv ei liste med nye begreper og ord på tavla. La elevene velge enten 9 (til bingo Brett med 3 x 3 ruter) eller 16 begreper (til bingo Brett med 4 x 4 ruter) som de fyller inn i rutene sine. Læreren forklarer hva begrepene betyr, og elevene krysser av på bingo Brettet sitt dersom de har det aktuelle ordet/begrepet.

Vinneren er den eleven som først klarer å krysse ut en vannrett / loddrett / diagonal rekke og roper «bingo!».

Tegn

Lag en tegning der flere av begrepene dere har jobbet med skal være med.

Lykke til!

